

Dagthema: ...Doe 's lief...

Overweging 19 mei – Marc van de Giessen

“... De SIRE campagne #Doeslief houdt ons een spiegel voor.
We denken wel tolerant en inclusief te zijn,
maar vraag maar eens aan de wegwerkers van Rijkswaterstaat.
Zijn we zo aardig?
Ook in de kerk is het goed om ons zelfbeeld te zuiveren.
De kerk is bij uitstek een oefenplaats in de liefde.
Hoe tolerant en inclusief zijn we? ... ”

Eerste lezing van Bâyezîd Bistâmî

Tweede lezing volgens Johannes 13:31-35

Openingsgebed

Mechtild van Magdeburg +1287

En God zei tegen de ziel:
Ik verlangde naar jou voordat de wereld
begon.
Ik verlang je nu
zoals jij naar mij verlangt.
En waar de verlangens van twee
samenkomen
daar wordt de liefde volkomen.

Lied

Bas van de Bent / Traditioneel / Basisgroep Alkmaar

Ik wens jou vrede, gegroet ben jij
en wie je ook bent wees welkom hier.
Gegroet ben jij, gegroet ben jij,
ik wens jou vrede gegroet ben jij.
Gegroet ben jij, gegroet ben jij
en wie je ook bent wees welkom hier!

Welkom en inleiding

Lied

Gij die een en eeuwig zijt,
ver weg, onbeeldbaar God.
Maar in Uw woord dichtbij, doe ons verstaan.

Keer ons om naar U toe,
keer ons om naar elkaar (3x)

Eerste lezing van Bâyezîd Bistâmî

Soefi uit de 9e eeuw

In het begin vergiste ik mij in vier aspecten. Ik was bezig me God te herinneren, Hem te kennen, Hem lief te hebben en Hem te zoeken.

Toen ik aan het einde kwam zag ik dat Hij zich mij herinnerde vóór ik mij Hem herinnerde, dat Zijn kennis over mij vooraf was gegaan aan mijn kennis over Hem, dat Zijn liefde voor mij bestond vóór mijn liefde voor Hem en Hij mij zocht vóór ik Hem zocht.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou. (2x)

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep,
haar spiegel, tij en tegentij,
de poolster, de windstilte,
riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot
een sluier om je heen van vuur,
een lichaam meer,
tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou
waar bronnen zijn, bauxiet,
een paar gewiekster woorden dan dit:
ben jij daar?

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Tweede lezing volgens Johannes 13:31-35

In die tijd zei Jezus tot de leerlingen: “Nu is de Mensenzoon verheerlijkt en God is verheerlijkt in Hem. Als God in Hem verheerlijkt is zal God ook Hem in zichzelf verheerlijken, ja, Hij zal Hem spoedig verheerlijken.

Kindertjes, nog maar kort zal Ik bij u zijn. Een nieuw gebod geef Ik u: gij moet elkaar liefhebben; zoals Ik u heb liefgehad, zo moet gij elkaar liefhebben. Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat gij mijn leerlingen zijt: als gij de liefde onder elkaar bewaart.”

Overweging

De campagne van SIRE legt de vinger op de zere plek in onze maatschappij. Kassières die worden genegeerd, scheidsrechters worden uitgescholden, en buschauffeurs worden bespuugd. De sociale media van Facebook, Twitter en Instagram zijn open riolen geworden. In het verkeer gaan bumperklevers schijnbaar straffeloos hun gang en worden ritsers bij het invoegen niet toegelaten op de snelweg.

#doeslief is de titel van de campagne. In Nederland denken we van onszelf dat we tolerant zijn. Maar ondertussen blijkt dat niet uit het aantal burenruzies of politieke debatten. Het vrije woord, wat een groot goed is, wordt misbruikt om alles te zeggen en schrijven wat in ons opkomt. #Doeslief is een oproep tot hoffelijkheid, aardigheid en waardering. Dit wordt gemist in onze maatschappij. Stichting Ideële Reclame roept op tot vriendelijkheid als sleutel tot een betere maatschappij. Want aardigheid loont.

Liefde van binnen naar buiten

De evangelielezing van vandaag was de voorloper van #doeslief. Jezus geeft een zelfde soort sleutel; Heb elkaar lief zoals ik jullie heb liefgehad. Mijn leerlingen zullen zich onderscheiden omdat ze de liefde onder elkaar bewaren.

‘Heb elkaar lief’ en “wees lief naar elkaar” lijken nogal een open deur, maar toch moet die boodschap herhaald worden. Misschien omdat hufterigheid lijkt te lonen. Maar vooral om ons collectieve zelfbeeld te bevragen. Van alle dingen die we denken, zeggen of doen: Is het waar en eerlijk naar iedereen? Bevordert het vriendschap en vertrouwen? Komt het ten goede van alle betrokkenen?

Liefde is meer dan een innerlijk warm gevoel, liefde manifesteert zich in de omgang met elkaar. Jezus had daar zo zijn gedachten over; Kijk niet op naar mensen met geld en macht, maar heb aandacht voor de mensen in de knel. Je eigenbelang is soms ondergeschikt aan de nood van de ander. Wijd je toe aan een wereld waar brood, recht en liefde is voor ieder mens. Maak het samen tot waarheid.

Verlangen

Dat verlangen naar liefde komt mooi naar voren in de openingstekst van de begijn en mystica Mechtild van Magdeburg. Zij was een tijdgenoot van Franciscus van Assisi die eveneens uit een bevoorrechte adellijke familie kwam en alles opzij zette om te leven voor God.

En God zei tegen de ziel: Ik verlangde naar jou voordat de wereld begon. Ik verlang je nu zoals jij naar mij verlangt. En waar de verlangens van twee samenkomen Daar wordt de liefde volkomen.

In ons zelfbeeld mogen we toevoegen dat wij als eerste geliefd zijn door God. Ik zeg het vaak tegen mensen die zich niet goed genoeg voelen. Er wordt van je gehouden! Het is een

kwestie van de liefde die je ontvangt door te geven. Zo kan de liefde stromen omdat het met de Bron verbonden is.

Eerst gezocht en geliefd door God

Eenzelfde gedachte komt ook voor bij de Perzische Islam geleerde Bâyezîd Bistâmî. Hij was een beroemde Soefi uit de 9e eeuw. Deze mysticus was bezig God te herinneren, Hem te kennen, Hem lief te hebben en Hem te zoeken. Het mystieke pad is volgens hem een spirituele reis naar de wenkende en uitnodigende Eeuwige.

De ommezwaai in zijn tocht was het besef dat we eerst door God zijn gekend voor we onszelf kennen, dat Zijn liefde voor ons bestond vóór onze liefde voor Hem en Hij ons zocht vóór wij Hem zochten.

Uit dit spiritueel zelfbeeld komt een besef naar voren dat we uitgenodigd zijn om de liefde te beantwoorden van de bron van liefde Zelf. Stel je dan open voor de Liefde en maak de liefde zo wederkerig.

#doeslief in De Duif

Doe-s-lief in religieus opzicht doet een appèl op de maatschappij in het sociale verkeer. Dus zeg de kassières gewoon gedag tijdens hun werk, respecteer de voetbalscheidsrechters als zij hun taak op zich nemen, groet chauffeurs bij binnenkomst van de bus in plaats ze te bespugen. Wees een heer in het verkeer (of dame) en blijf bedachtzaam op sociale media. Draag bij aan een betere wereld, sluit in en niet uit.

Ons zelfbeeld moet worden gezuiverd. De SIRE campagne #Doeslief houdt ons een spiegel voor. We denken wel tolerant en inclusief te zijn, maar vraag maar eens aan de wegwerkers van Rijkswaterstaat. Zijn we zo aardig?

Ook in de kerk is het goed om ons zelfbeeld te zuiveren. De kerk is bij uitstek een oefenplaats in de liefde. Hoe tolerant en inclusief zijn we?

We zeggen trots: "In de Duif is iedereen welkom". En dat is ook zo. Tegelijkertijd zijn de vieringen met de Blijde burenen slechter bezocht. We vinden het moeilijk om met mensen om te gaan die onze omgangsregels niet delen. (Dit zeg ik net zo goed tegen me zelf.) We streven iedereen in te sluiten, en soms komen kerkgangers om die reden niet terug. Toch blijven we proberen. Niet waar?

De Liefde is er. Zij vraagt om beantwoord te worden. De tekst van vandaag is: "Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat gij mijn leerlingen zijt: als gij de liefde onder elkaar bewaart." Met andere woorden: Mensen- #Doeslief!

Laten we elkaar blijven aanspreken. Laten we hoffelijk, vriendelijk en aardig zijn naar elkaar. Zo bewaren we het goede onder elkaar. En dat blijven we doen tot de dag is aangebroken dat we wereld zijn waar brood, recht en liefde is voor ieder mens.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in God,
de God die de wereld tot leven roept
en die vraagt om ons antwoord.

Ik geloof in Jezus, in wie ik de mens herken
zoals God ons heeft bedoeld.

Ik geloof in een gemeenschap die,
toegerust met de kracht van de geest,
vrijheid geeft aan mensen.

En ik weet zeker, dat God dichtbij is
en dat zij naar ons glimlacht.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Gij die de stomgeslagen mond verstaat
van alle stervelingen die wij zijn,
wij roepen u de naam toe van een mens,
Jezus, de zoon der mensen, uw geliefde.

Nooit sprak een mens als hij,
in hem verstonden wij uw bestaan,
de zin van ons bestaan.
Hij is uw woord geweest, hij heeft volbracht
alle gerechtigheid, een mens voor allen.

Om zijnentwil zie ons, dit uur bijeen.
Zie alle stervelingen van de wereld,
waar onze doden zijn, verkoold, verwaaid,
vragen wij U: hebt Gij hen nog gezien?
Waarom genadeloos vernietigd worden
de armsten van de wereld, uw geliefden;
waarom wij die met weinigen bezitten
wat allen toebehoort, uw woord niet doen,

geen wereld maken die in vrede is,
een nieuwe orde van gerechtigheid -
Gij die ons hebt gezegd wat leven is:
te doen wat goed is, recht, elkaar bevrijden.

Gij die dit woord ons in gegeven hebt,
een bron van kracht en moed en zeker weten.
Gij die het licht in ons geschapen hebt:
dat niet de duisternis ons overmeestert.

Dat niet het laatste woord is aan de dood,
Gij die tot hier ons vasthoudt in het leven,
Gij die ons afgestemd hebt op uw stem,
Gij die ons hebt geschapen naar U toe,

Gij die ons zocht, nog voor wij om U riepen,
Gij die gezegd hebt dat Gij ons zult vinden,
wij roepen U de naam toe van uw mens,
Israël, deze aarde, uw geliefde.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Slotgedachte

Over de liefde van Anthony de Mello

Kijk naar een roos. Kan de roos zeggen: “voor goede mensen zal ik geuren, maar voor slechte doe ik het niet”? Of is er een lamp die voor een slecht mens niet wil schijnen? Ze zou geen lamp meer zijn. En hoe hulpeloos en zonder voorkeur geeft een boom schaduw aan ieder die eronder staat: oud en jong, groot en klein, goed en slecht, dieren en mensen, elk levend wezen, zelfs de houthakker die hem komt omhakken.

Daarom is het eerste kenmerk van de liefde: ze kiest niet uit. Daarom worden we geroepen om als God te zijn, die “Zijn zon over goed en kwaad laat schijnen, en Zijn regen laat vallen op heiligen en zondaren; daarom moeten jullie goed zijn zoals jullie Vader in de hemel goed is.” Bekijk met verbazing de pure goedheid van de roos, de lamp, de boom, want hierin wordt een beeld van de liefde zichtbaar.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade
waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,

breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.

Van U is de toekomst kome wat komt.

Slotlied

Huib Oosterhuis / Tom Löwenthal

Die mij droeg op adelaarsvleugels,
die mij hebt geworpen in de ruimte.
En als ik krijsend viel
mij ondervangen met uw wieken
en weer opgegooid
totdat ik vliegen kon
op eigen kracht.

Zegenbede

Moge de zegen van de Eeuwige binnenstromen in ons leven,
als een vonk van liefde dat ons hart raakt,

dat zegen voelbaar mag worden
zoals een hand die zacht op een schouder wordt gelegd.

Dat zegen hoorbaar mag zijn
in goede woorden die gesproken worden.

Dat zegen zichtbaar mag zijn
in het gelaat van een medemens

Dat er zegen ervaren mag worden
in de sfeer tussen mensen

Moge die zegen die in ons is
een spoor trekken van liefde - door de tijd heen.
Kome wat komt.

